

Dia Mundial dels Oceans: 8 de juny de 2024

El **Dia Mundial dels Oceans** ens recorda l'important paper dels oceans en la nostra vida quotidiana. Són els pulmons del nostre planeta, una font important d'aliments i medicines i una part fonamental de la biosfera.

El propòsit del Dia és informar sobre l'impacte dels humans en l'oceà, desenvolupar un moviment mundial de suport i unir la població en un projecte per a la gestió sostenible dels nostres mars.

Per a això, les Nacions Unides han organitzat un esdeveniment híbrid (presencial i virtual) el 7 de juny amb el tema 2024: "**Despertar noves profunditats**", un any emmarcat en el **Decenio de Ciencias Oceánicas de la ONU**. Produït per la **División de Asuntos Oceánicos y del Derecho del Mar de la Oficina de Asuntos Jurídicos de las Naciones Unidas**, en associació amb **Oceanic Global**, el programa anual d'enguany exaltarà les meravelles de l'oceà com a font de vida que recolza a la humanitat i a tots els altres organismes de la Terra.

No tenim temps per a “ulls que no veuen, cor que no sent”. La nostra relació amb els oceans ha de canviar amb urgència, perquè fins al moment els nostres esforços no han fet més que fregar la superfície. Per a motivar un impuls generalitzat a favor dels oceans, necessitem despertar noves profunditats.

Materials i recursos:

[Web oficial del Día Mundial de los Océanos](#)

[Proyecto "Oceánicas: la mujer y la oceanografía"](#): És un projecte del [Instituto Español de Oceanografía](#) (IEO), cofinançat per la [Fundación Española para la Ciencia y la Tecnología \(FECYT\)](#), l'objectiu del qual és divulgar el treball de científiques que han estudiat i estudien els oceans. A través del treball i la vida d'aquestes dones, es pretén generar vocacions científiques en xiquetes i xiquets i fomentar el tracte igualitari enfront de les desigualtats de gènere des d'edats primerenques, entre altres.

["Coles x Greenpeace! Un programa educativo" \(3ª edición #SalvarElAgua\)](#): 3ª edició del programa educatiu i de solidaritat per a col·legis de *Greenpeace*, on organitza per al curs 2022-2023 un repte per a aconseguir una donació que els permeta continuar treballant perquè es complisca la legislació i que es transforme el sistema de producció de manera que es preserve l'aigua. Proposen 10 reptes diferents, per a triar el que més us agrada o us siga més fàcil d'organitzar, i expliquen pas a pas com aconseguir la donació.

[Mujeres científicas en el mundo marino \(Ecologistas en acción\)](#)

[Unidad didáctica: "El plástico y los océanos" \(para Educación Secundaria\)](#)

[Recursos para descubrir la importancia de los océanos y protegerlos \(Educación 3.0\)](#)

[Océanos y mares para Primero de Secundaria \(Recursos Didácticos\)](#)

[Materiales educativos para la protección de los océanos \(Reeducamar\)](#): El Ministerio para la Transición Ecológica y el Reto Demográfico disposa d'una gran quantitat de diferents recursos i materials educatius dins del programa **Reeducamar** (es tracta d'una xarxa de recursos d'educació marina elaborats pel Centro Nacional de Educación Ambiental (CENEAM) que pretén recopilar els recursos disponibles per a fer activitats d'educació ambiental relacionades amb el mar i sobre la divulgació marina). Hi ha algunes ferramentes pensades per a xiquets/es, com els ["7 cuentos con el cuento de Siete"](#) destinats a l'alumnat d'educació infantil i primària. També destaquem la iniciativa ["Ban the bag"](#) (prohibix la bossa), el joc de rol ["Vida entre mareas"](#) i el ["Cuaderno de Bitácora"](#), entre molts altres.

[El océano y la playa: manualidades, actividades infantiles y educación preescolar \(Primera Escuela\)](#)

[10 cosas que puedes hacer para salvar los océanos \(National Geographic\)](#)

[Los 43 mejores recursos educativos sobre los océanos \(Twinkl\)](#)

["Nuestro MAR": planes y proyectos "Cuidemos la costa" \(C.E.I.P. Ave María del Diezmo\)](#)

[Test "Cuánto sabes de los océanos?" \(Antena 3 Noticias\)](#)

[10 consejos para no contaminar el mar \(Fundación Aquae\)](#)

[El plástico que llega al mar: soluciones \(Muy Interesante\)](#)

[Proyecto "Un mar sin desperdicio"](#): Aquest projecte divulgatiu de [SUBMON](#), que compta amb el suport de la [Fundación Biodiversidad](#) del Ministerio de Agricultura, Pesca y Alimentación y de [Ecoembes](#), pretén conscienciar els/les alumnes d'Educació Primària sobre la problemàtica del fem marí. La presència de restes i residus d'origen antròpic en els nostres mars i oceans és un dels principals reptes de conservació que haurem d'afrontar a nivell global.

[Océanos \(Hiru\)](#): Pàgina web amb informació sobre els oceans; distribució de mars i oceans i formes del relleu submarí.

[Los océanos. 3º E.S.O. \(Intef\)](#): Text que descriu i explica aquestes formacions de la hidrosfera. Amb algunes activitats de reforç i/o autoavaluació.

[Continentes y océanos \(Educaplay\)](#): Mapamundi on podràs identificar els continents i oceans.

[Sopa de letras de continentes y océanos \(Educaplay\)](#): Exercici interactiu que consistix en la realització d'una sopa de lletres sobre els continents i oceans del nostre planeta.

[Océanos de plástico \[Vídeo\]](#): Els oceans s'estan convertint en un abocador. Hem deixat que el plàstic colonitze el mar. Aquest vídeo ens farà prendre consciència i accions per a no contaminar més el mar.

[Mares y océanos \(Tiching\)](#): Aquest recurs presenta una webquest en la que els/les alumnes han de respondre a una sèrie de qüestions relacionades amb el tema de l'aigua, els mars i els oceans de la Terra.

[Continentes y océanos \[Vídeo\]](#): Vídeo tour sobre els continents i oceans de la Terra de *Google Earth*.

[Mapa para aprender continentes y océanos del mundo \(Ester Cladera\)](#): Pàgina web que oferix una sèrie d'activitats interactives perquè l'alumne pugui repassar els continents i oceans del món.

[El océano viviente \[Vídeo\] \(RTVE, La España salvaje\)](#): Davall l'aparent uniformitat del mar s'amaga un complex edifici biològic. L'oceà és un immens i variat mostrari d'éssers que han après a adaptar-se a les condicions de tan singular mig.

[El color del agua y los mares \(Tiching\)](#): Podcast que explica el motiu pel qual l'aigua dels oceans apareix de color blau mentrestant, en xicoteta quantitat, és transparent.

[Oceana](#): És la major organització internacional dedicada exclusivament a protegir els oceans del món.

[¿Cómo es el plancton marino? El mayor generador de oxígeno de la Tierra \[Vídeo\]](#): Com és el plàncton marí? El plàncton marí és el conjunt d'organismes que viuen en suspensió en la massa d'aigua de mars i oceans.

[Enseñar y aprender sobre la sostenibilidad de los océanos \(Marine Stewardship Council - MSC\)](#): Els recursos didàctics proporcionats per MSC plantegen qüestions importants sobre el futur dels nostres mars. Les activitats proposades ajudaran als teus/es alumnes a comprendre el paper de la sostenibilitat en la protecció dels recursos marins per a les generacions futures.

[Cuidar los mares: la importancia de los mares como fuente de recursos \(actividad\)](#): Creieu que els mars poden arribar a cobrir als continents? Per què creieu que hi ha professionals en la matèria que ho pensen? Estan els mars en perill? Podem ajudar a cuidar-los?

[Explorando el mar: 5 contenidos educativos que puedes consultar desde casa \(Submon\)](#)

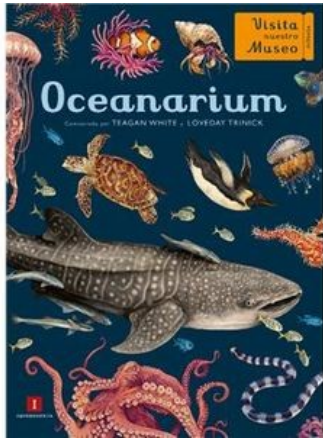
[El océano y la amenaza del plástico \(Surfrider Foundation Europe\)](#): [Surfrider Foundation Europe](#), entitat dedicada a la protecció dels oceans, el canvi climàtic, el transport marítim, entre altres activitats; desenvolupa un programa pedagògic gratuït per a sensibilitzar i donar a conèixer la problemàtica existent amb els residus marins. Aquesta entitat, que forma part de la xarxa Barcelona + Sostenible, ens alerta que cada any s'aboquen als oceans uns 8 milions de tones de residus plàstics.

[Fauna marina salvaje](#): L'[Asamblea General de las Naciones Unidas](#) va signar el 3 de març de 2013 el [Convenio sobre el Comercio Internacional de Especies Amenazadas de Fauna y Flora Silvestre](#). Consulteu aquest enllaç per a trobar pòsters, vídeos i molt més sobre la fauna marina salvatge.

[14º Objetivo de Desarrollo Sostenible \(ODS\): "Conservar y utilizar sosteniblemente los océanos, los mares y los recursos marinos"](#): L'[ONU](#) recomana conservar i utilitzar de forma sostenible els oceans, els mars i els recursos marins. Alerten de que hi ha un deteriorament constant de les aigües costaneres, a causa de la contaminació i l'acidificació dels oceans. Açò està afectant de forma negativa als ecosistemes marins i la pesca de xicoteta escala.

[El mar a fons](#): És un projecte creat i desenvolupat en col·laboració entre l'[Instituto de Ciencias del Mar \(ICM-CSIC\)](#) i Obra Social "La Caixa", que pretén acostar el coneixement sobre els mars i oceans a l'àmbit educatiu per mitjà de distintes propostes didàctiques: vídeos, guies didàctiques, activitats d'investigació, pràctiques de mar, jocs educatius...

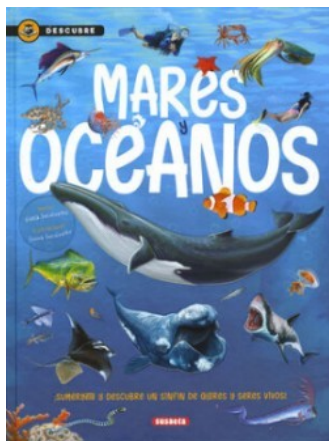
Bibliografia Biblioteca CEFIRE CTEM:

Oceanarium [Llibres] / ilustrado por Teagan White ; escrito por Loveday Trinick ; [traducción, Lorenzo F. Díaz]. 1ª ed. Madrid : Impedimenta, 2021. 96 p. : principalment il. col. ; 38 cm. Tít. orig.: Welcome to the Museum: Oceanarium.|"Visita nuestro Museo. Entrada"--Port. 978-84-17553-71-5

551.46:087.5/TRI/oce

Un aquari obert a totes hores. En ell trobem una sorprenent col·lecció de més de dos-centes criatures: des del plàncton microscòpic fins a l'animal més gran que haja viscut mai en la Terra. Com és possible que alguns animals que viuen en les profunditats produïsquen llum?

Mares y océanos : ¡sumérgete y descubre un sinfín de colores y seres maravillosos! [Llibres] / textos, Gisela Socolovsky ; ilustraciones, Silvina Socolovsky. Madrid : Susaeta, 2022. 45 p. : principalment il. col. ; 33 cm. (Descubre). 978-84-677-7700-0

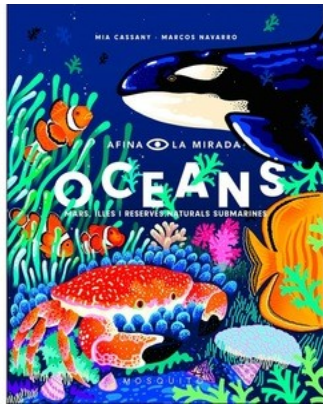
551.46:087.5/SOC/mar

Vist des de l'espai, el nostre planeta és una preciosa bola blava en la qual l'aigua cobreix més de dos terços de la superfície donant forma als oceans i les mars. T'agradaria saber si sempre va haver-hi aigua o com era la navegació en altres èpoques? T'imagines com és un oceà per dins o qui habiten en les seues profunditats? Vols saber com podem cuidar millor de les nostres mars? En aquest llibre, trobaràs la resposta a aqueixes preguntes i a moltes altres. T'atreveixes a explorar les seues pàgines?

	<p>Salvemos los océanos [Llibres] / Lucía Serrano. . 1ª ed. Madrid : Anaya, 2020. [26] p. : principalment il. col. ; 22 x 22 cm. (Misión Planeta). 978-84-698-6592-7</p> <p>551.46:087.5/SER/sal</p> <p>Una col·lecció dedicada als objectius de l'Agenda 2030 de Nacions Unides per a un desenvolupament sostenible. Sabies que els oceans ocupen les tres quartes parts de la superfície del nostre planeta, i que són fonamentals perquè la Terra siga habitable? A més, són la casa de moltíssimes espècies. Però els estem degradant... Què podem fer perquè millore aquesta situació? Descobreix idees per a protegir els oceans i que la Terra siga un lloc sostenible.</p>
	<p>El plástico y los océanos : unidad didáctica : Educación Secundaria [Recurs web] / [realización, Iosu Alfaro ... (et al.)]. [Pamplona] : Ayuntamiento de Pamplona, D.L. 2019. 1 pdf (47 p. : il. col.). Descripció basada en el recurs (Vist 24-03-2023)</p> <p>Localització en Internet:</p> <p>https://educacionambiental.pamplona.es/wp-content/uploads/2019/02/Plasticoyoceanos_CASTELLANO.pdf</p> <p>Aquesta unitat didàctica té el propòsit de sensibilitzar a la població escolar en el coneixement i protecció de les nostres mars enfront de l'impacte dels residus plàstics. Per a això, es va dissenyar un recorregut pedagògic que acostara a l'alumnat a aqueixos dos mons aparentment allunyats: el de la dansa com a expressió artística, i la problemàtica ambiental i social. Aquest projecte en general, i aquesta Unitat Didàctica en particular, aspiren per tant a travessar fronteres: les que separen a l'art de la ciència, les que separen ciutats i països, les que separen idiomes i llengüatges.</p>

	<p>Los peces [Llibres] / por Steve Parker. . Madrid : Altea, cop. 1990. 63 p. : il. col. ; 29 cm. (Biblioteca visual Altea ; 20). 84-372-3729-7</p> <p>597.2/.5/PAR/pec</p> <p>Heus ací un llibre que presenta, a través d'unes esplèndides fotografies, moltes d'elles a grandària natural, la misteriosa i sorprenent vida dels peixos.</p>
	<p>El plancton y las redes tróficas marinas [Llibres] / Albert Calbet Fabregat. Madrid : CSIC : Los Libros de la Catarata, D.L. 2022. 90 p., [8] p. de lám. col. : il. ; 21 cm. (¿Qué sabemos de? ; 139). Bibliografía: p. 89-90. - Glossari. 978-84-00-11087-1 (CSIC). 978-84-1352-580-8 (Catarata)</p> <p>CSIC/139</p> <p>El plàncton, malgrat la seua diminuta grandària, és crucial per al funcionament de les xarxes tròfiques marines, en les quals no sols un organisme es menja a un altre, sinó que, quan el fa, ajuda al fet que els nutrients acumulats en la mateixa matèria viva s'alliberen de nou i tornen a estar disponibles per a les algues. El plàncton és present en aigües continentals i en totes les mars i oceans del planeta, i a més és el responsable que hi haja vida en la Terra i ens ha proporcionat (a escales geològiques) una bona part de l'oxigen que respirem. Aquest llibre intenta donar una visió clara i amena sobre aquest conjunt de microorganismes i les diverses funcions que realitza en la mar.</p>

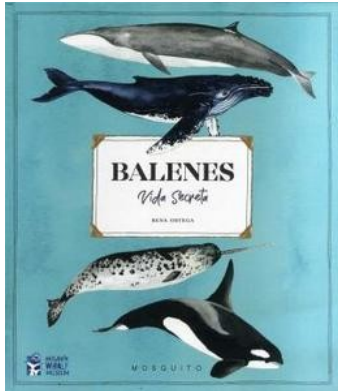

Oceans : mars, illes i reserves naturals submarines

[Llibres] / Mia Cassany, Marcos Navarro. Barcelona : Mosquito, D.L. 2019. [44] p. : principalment il. col. ; 36 cm. "Afina la mirada"--Cob. 978-84-12033-22-9

551.46:087.5/CAS/oce

En aquesta ocasió, els autors d'aquest preciós llibre ens endinsen en el món submarí, presentant-nos els 16 escenaris més bells, delicats i sensibles que podem encara trobar sobre la Terra, i que tenim obligació de mantindre per als generacions futures. Antàrtida, Illa Coco, Açores, La gran barrera de coral australiana o les aigües del Mediterrani són zones que cal conèixer i conservar, ja que com sabem, els oceans proporcionen més del 70% de l'oxigen que respirem.

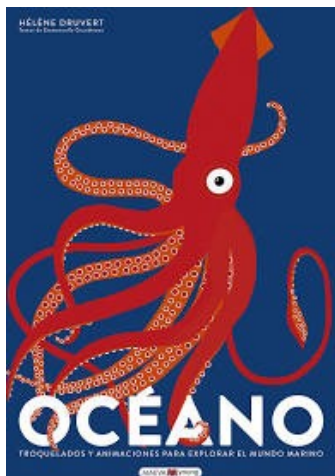

Balenes : vida secreta [Llibres] / Rena Ortega. Barcelona : Mosquito, D.L. 2020. [42] p. : principalment il. col. ; 33 cm. (Llibres infantils, o no--). 978-84-122479-5-4

599.5:087.5/ORT/bal

Tots amem les balenes, però desconeixem detalls molt importants i curiosos sobre la seua vida, que t'encantarà conèixer. Aquest llibre et parlarà dels seus viatges per tot el món, de pol a pol, els seus cants al·lucinants o la seua forma de dormir, d'alimentar-se, d'educar a les cries o d'orientar-se mentres viatgen. Un llibre que unix bellesa amb coneixement fiable i amè.

Océano [Llibres] / Hélène Druvert ; textos de Emmanuelle Grundmann ; traducción, Mercedes Corral. Madrid : Maeva, D.L. 2019. [46] p. : principalmente il. col. ; 37 cm. (Maeva Young) (Libros para los que aman los libros). "Troquelados y animaciones para explorar el mundo marino"—Cob. Tít. orig.: Océan. 978-84-17708-14-6

551.46:087.5/DRU/oce

Submergix-te per a descobrir el vertader pulmó del nostre planeta, acudix a la trobada dels seus habitants, una flora i fauna sorprenents que es revelen darrere de desplegable i encunyats làser espectaculars. Comprén el naixement d'una onada, admira el teatre coral·lí o el ballet dels animals bioluminiscent de les zones abissals. Aquest preciós llibre t'oferix una nova mirada de les múltiples cares de l'oceà i t'explica els seus misteris.

Debajo de la tierra ; Debajo del agua [Llibres] / Aleksandra Mizielinska y Daniel Mizielinski ; traducción, Katarzyna Motoniewicz y Abel Murcia. 4ª ed. Madrid: Maeva, 2021. 61, 45 p. : il. col. ; 38 cm. (Maeva Young) Port. y textos contraposats. - Altre tít.: Debajo del agua. - Tít. orig.: Pod ziemia, pod woda. 978-84-16690-31-2

55:087.5/MIZ/tie

Els autors d'aquest llibre ens proposen un emocionant viatge que ens portarà a llocs amagats dels nostres ulls que es troben baix terra i en el fons del mar. A través d'espectaculars il·lustracions, ens endinsarem en les mines d'or de Sud-àfrica o en l'interior dels volcans, coneixerem l'isòpode gegant o als increïbles cucs de terra de tres metres. I també aprendrem moltes coses, com en quin país està el metre més profund del món o qui van ser els primers submarinistes.